

Til Socialudvalget

31-07-2017

Orientering om regeringens udspil til nyt skilsmisssystem og konsekvenserne heraf for Socialforvaltningen

Sagsnr.
2017-0253419

Dokumentnr.
2017-0253419-8

Der er stadig politiske forhandlinger om regeringens forslag, men Socialudvalget får orienteringen nu, da udvalget har efterspurgt et notat om, hvad forslaget kommer til at betyde for Socialforvaltningen.

Sagsbehandler
Naja Kongsted Olsen

Børne- og Socialminister Mai Mercado præsenterede d. 20. juni 2017 på vegne af regeringen et udspil til et nyt skilsmisssystem, hvor Statsforvaltningen nedlægges og erstattes af et nyt to-strengt system bestående af et Familieretshus og en Familieret.

Kort om regeringens forslag til nyt skilsmisssystem

Det nye familieretshus skal screene skilsmisssager med henblik på at dele dem op i hhv. grønne, gule og røde sager afhængig af konfliktniveau og problemernes tyngde. De grønne og gule sager behandles af Familieretshuset, hvor familier med mindre uenigheder om fx samvær eller børnebidrag får tilbudt konflikthåndtering og rådgivning, så de selv kan løse problemet. Familier med højt konfliktniveau – de røde sager – vil også møde Familieretshuset, der vil koordinere med kommunen og lave den tværfaglige forberedelse af sagen. Herefter skal sagen sendes til en ny familieret i landets byretter, hvor en dommer træffer afgørelse.

I alle familiers forløb i det nye system vil der være særligt fokus på børnene. Til det skal der etableres en særlig børneenhed. Den skal holde børnene i hånden og støtte dem, når de skal give oplysninger som en del af sagen om forældrenes brud, og den skal have øje for børnenes trivsel og behov og stå til rådighed, når børnene har brug for et råd eller en voksen at tale med.

Børne- og Socialministeren vil efter sommerferien afholde et dialogmøde med interessenterne på området og herefter invitere Folketingets partier til drøftelser om det nye system. I løbet af efteråret 2017 inddrages KL, Børne- og Kulturchefforeningen m.fl. i det videre arbejde med at udmønte forslaget.

Se bilag for en uddybende beskrivelse af det nuværende skilsmisssystem samt regeringens forslag til en ny model.

Bernstorffsgade 17, 4. sal
1577 København V

E-mail
G30X@sof.kk.dk

EAN nummer
5798009683052

Socialforvaltningens opmærksomhedspunkter

Det er på nuværende tidspunkt for tidligt at konkludere håndfast, hvilke konsekvenser et nyt skilsmisssystem vil få for Socialforvaltningens arbejde. Forvaltningen har foreløbig fem opmærksomhedspunkter.

1. Vigtigt med handicapfaglig viden

Fra et kommunalt synspunkt er det vigtigt også at have en handicapfaglig viden i Børneenheden, således at der også sker inddragelse af børn med diagnoser eller funktionsnedsættelser, og at denne tilrettelægges hensigtsmæssigt. Borgercenter Handicap har tidligere oplevet udfordringer ift. Statsforvaltningens belysning af barnets perspektiv i sager med børn med funktionsnedsættelser.

2. Kategorisering af familier

Det fremgår af regeringens udspil, at familier med sociale udfordringer og familier med kontakt til de sociale myndigheder automatisk vil kategoriseres som en "rød" sag. Dette kan i sig selv virke stigmatiserende, idet en familie godt kan have behov for hjælp efter den sociale lovgivning og samtidig evne at samarbejde relevant omkring barnet i forbindelse med en familieretssag. Det er vigtigt, at mæglings- og samarbejdspotentialer vurderes konkret i hvert enkelt tilfælde, og at det ikke antages, at sociale udfordringer er lig med samarbejdsudfordringer.

3. Behov for beskrivelse af tydelige snitflader og rollefordeling mellem kommunernes opgaver og opgaverne i det nye Familieretshus

Det er Socialforvaltningens vurdering, at der er behov for meget tydelige beskrivelser af snitflader mellem opgaver, der skal løftes efter sociallovgivningen i kommunalt regi, og opgaver, som skal varetages af det nye Familieretshus, herunder ikke mindst Børneenheden. I regeringens forslag står eksempelvis: *"Inddragelsen af det socialretlige element i det familieretlige system sker mest hensigtsmæssigt gennem fælles sagsoplysning og gennem en udstrakt grad af koordination og samtidig med de sociale myndigheder omkring tiltag over for familien."* Det er vigtigt for Socialforvaltningen, at disse snitflader beskrives grundigt, således at børn og unge og deres familier får de rette tilbud og ikke oplever uklarheder om, hvem der gør hvad, eller uhensigtsmæssigt overlap mellem indsatserne.

4. Beskrivelse af snitfladerne mellem overvåget samvær ved hjemmeboende børn og kommunernes opgaver i relation til dette

I dag er det Statsforvaltningen, der træffer afgørelse og står for opgaven med overvåget samvær for hjemmeboende børn. Det er ligeledes Statsforvaltningen, der har det økonomiske ansvar. Det fremgår af regeringens forslag, at kommunerne skal støtte op om overvåget samvær. Hvis det indebærer, at Københavns Kommune pålægges en ny

opgave, skal der ske en DUT-forhandling, hvor kommunerne kompenseres økonomisk.

Fra forvaltningens synspunkt kan det endvidere være problematisk at placere selve opgaven med overvågning i kommunalt regi. Overvågningsopgaven kan potentielt være meget ødelæggende for det relationsarbejde, som løbende pågår mellem familien og kommunen. En familieretlig sag – der ikke ender i en aftale – vil altid have en vindende part og en tabende part. Hvis kommunen har medvirket ved en sådan afgørelse, fx i form af tilbagemeldinger fra et overvåget samvær, kan det opleves som om, at kommunen har taget parti i sagen, og dette vil kunne vanskeliggøre det fremadrettede arbejde i relation til kommunens øvrige opgaver efter serviceloven.

5. Behov for tydeligere regler om udveksling af oplysninger fra kommunerne til Statsforvaltningen

Der er behov for tydeligere regler om udveksling af oplysninger i sager, hvor kommunen er bekymret for et barn, men hvor løsningen vurderes at skulle findes i de familieretlige regler, fx hvis kommunen vurderer, at en forældremyndighed eller et samvær skal ændres af hensyn til barnet, men hvor forældrene ikke selv magter at få kontakt til Statsforvaltningen om dette.

Holdningen hos Kommunernes Landsforening

Formand for KL's Social- og Sundhedsudvalg Thomas Adelskov er umiddelbart glad for regeringens udspil: *"Modellen virker både enkel og gennemskuelig, hvilket er helt afgørende for ikke at optrappe konflikter i skilsmisseramte familier yderligere¹".* Han efterlyser imidlertid en tydeligere markering af, hvordan kommunerne tænkes ind i de konfliktfyldte skilsmisser, hvor børn er involveret. Han understreger, at det er væsentligt, at der sker en hurtig sagsbehandling, når sagerne skal screenes. Han understreger i forlængelse heraf vigtigheden i at inddrage kommunernes viden og erfaring tidligt i forløbet.

¹ Citat fra KL's hjemmeside: <http://www.kl.dk/Social-service/Vigtigt-at-inddrage-kommunerne-i-nyt-skilsmisssystem-id224589/>